

دبیټ یا غه سسال مه له زینه
 قالب ب دهر د و برینه
 کفن و چاقان لمن نه شیدینه
 تو هه ووه کی باب و کوران
 لمن شه شیره عهیب و سرپان
 شه رمی دکم ژیار و یران
 وهکو کوفنی دهر وار دکن
 سه روچاقان سه تتار دکن
 چار نه طرفان هه وار دکن
 دبیټ یا غه سسال بکه منه تی
 چاقان نه گره فی ساعه تی
 دا ب فوکرم دکولفه تی
 سه فهرا من قهوی دیره
 عه یالی من گه لهک هیره
 داژی بخوازم ده ستیره
 دا ببینم فی ساعه تی
 ژئی بخوازم نهز هیمه تی
 دویره روژا قیامه تی
 وهکی دانالناف دارا
 گازی دکه ته خزم و یارا
 من سه فهرا لچار دیارا
 نهو کولدارا کر سواره
 گازی دکه بانگ و هه واره
 کا زووکا من بینن خواره

چوومه مالا ناخی و گلین
 لخوا فکرن یا خاسرین
 عیبرهت بگرن یا غافلین
 فی دنیا ای نهز ره فاندنم
 حه تا بمرنی گه هاندنم
 فی دنیا ای نهز غاراندنم
 نهی عه بدی وی سهر گه رانه
 مال خراب و په شیمانان
 چویه مالا تارستانان
 چ حاله کی نه خوش کاره
 چ قه بره کی دوکان ساره
 تژی کرم و مشک و ماره
 تژی مار و مشک و مور
 چاردیواره قهوی کوره
 قیامهت ژئی هیشتا دوره
 گه لهک کوره گه لهک ته نگه
 پر عه ذابه بدهنگه دهنکه
 هه نه لاله دزانت چ رهنکه
 چ حاله کی بی مه فه ره
 دوشه کا وی تۆز و گره
 بالیفا وی هشکه به ره
 ماری سه مموم هه دگه زیت
 ژه یبه ته تی هه ردی له زیت
 چو دهر نینه پیفه به زیت

عهبدی سہفہر کر ژ دئی
 د قہبریدا مابو بتہئی
 قیجا حالی خودیت بتہئی
 چ حالہکی دوکان قہبرہ
 بی عہمہل و زاد و دہبرہ
 دبیت ہوار من ناہیت صہبرہ
 ب فہرمانی شاہی عینہ
 تین دوو مہلہک زور ب لہزہ
 د عہریدا دچن گہزہ
 ئەو تین وہکی باو و ہورہ
 لبن عہردی دکہن قہرہ قہرہ
 د سہرگیٹرن وہکی شیرہ
 د شہکرن بی فہصالہ
 گورزیت ناگر وان لبالہ
 ژعہبدی دخوازن چہند سوئالہ
 خالق ئیکہ ہر نہمرہ
 تین نہکییر و ہم مونکرہ
 ژگورزیت وان دجت ناگرہ
 بیژہ ئیمامی تہ کییہ؟
 ہم بیژہ خودی تہ کییہ؟
 پیغہمبہری تہژی کییہ؟
 بیژہ کا دینی تہ چییہ؟
 ہم قیبلہتا تہ یا کییہ؟
 خویشک و برایی تہ کییہ؟

سؤال دکن فان ہہمیانہ
 ل ہہمو جینن و ئینسانہ
 لازم فہصیح بکن بہیانہ
 ہہرچی عہبدی کو صالح بت
 زمان لوی دئی فہصیح بت
 جوابا وی وی مہلیح بت

دبیتژت (اللہ ربی ومحمد نبی والإسلام دینی)
 (والقرآن إمامی والکعبۃ قبلتی والمؤمنون إخوانی)
 (والمؤمنات أخواتی) یہعنی خوشک و برایت من (أهل اللہ)
 (أشهد أن لا إله إلا اللہ وأشهد أن محمدا رسول اللہ)

فہرمان دکت پی خالقبہ
 راستی ژعہبدی من صادقہ
 خوش میثانہ ئەو لائیقبہ
 یا مہلکین خدمت بکن
 میثانی من عیززت بکن
 کفنی جارن حورمہت بکن
 میثانی من خدمت بکن
 قہبرہک فرہہ ئیحسان بکن
 تژی گول و رہیمان بکن
 مسک و عہنہر حوضور بکن
 بیہنن دخوش بخور بکن
 قہبرئی وی تہژی نور بکن
 قہبرئی وی ہینگ، تہزین بکن
 مالا گلین، نورین بکن
 کفنی سپی، رہنگین بکن

رهنگین بکن، کفنئی جاران
حیفظ بکن، لمشک و مازان
فرهه بکن چار دیواران

عبدئ من زور شهرموکییه
خدمهت کارئی خودئ خویه
ئفقرو چاک کرن لسهرمهیه

ئفقرو ئهز دئ کم مننهتئ
موقابلی قئ خدمهتئ
جهئ خو بینی لجهننهتئ

قهرار دکت ئهی مهلهکه
لقهبرئ وی شهکن قولهکه
دا جهننهت ببینت عهدهکه

جهننهتئ بکن بهیانه
جهئ خو بینن بچاقفانه
ئو لائق خزمهتکارانه

ئهز لهو دکم قئ هیممهتئ
موقابیلی قئ خدمهتئ
حهتا روزا قیامهتئ

هرکسهس بمرت بی تویهته
تهحهیورت بت ژ ههیبهته
نزانت وئ چ جـواب دته

ئو نزانت وئ چ بیژیته
ئزمائی وی دئ شکیته
قهبرئ لوی تاری دبیته

ههچی عهبدئ کو نهزانه
تویه نهکت ژگـونههانه
لوی دشکیتن ئهزمـانه

ئو نزانت چ جـوابانه
نهجیرانه و نه میقفانه
لوی دبیته تارستـانه

سوئال دکت زهبانییه
بومه بیژه خودئ ته کییه؟
ئو قاصدئ هاتی کییه؟

ئو نزانت چ جـواب دته
چوندکه یئ مری بی تویهته
ئو دمینیت بترسی و ههیبهته

ئو جاکو ئو زهبانییه
لیدن گورزی ئاگرییه
قهبرئ وی تهژی دبت لئاگرییه

ئف جهزایی ئو کسهیه
بمریتن بی تویهیه
حالی وی دبت ئهقهیه

قهبرا تژی ئاگر دبیته
خودئ بخو درانیته
جهزای وی کهنگی خلاس دبیته

یارهب ژوهقتئ نهزع و سهکهراتئ
مه حیفظ بکی ژموهلیکاتئ
بو خاتری (محمد سید الکائنات)

ئەي گەلى برادەر و جەماعەتئ
من گوت بەيتا سەكەراتئ
دا بخو بگرن عيبرەتئ

يارب بناقئ خو و موخەمەدكەي
بوسولمان واضح و كاتبا حيفظ كەي
رەحمەتەكا زور لسەروران بكەي

(يارب صلي على محمد المصطفى)
(وعلى اله وأصحابه أهل الصدق والورى)
(الى يوم الحشر و النشر والصفى)

(ثم هدية منا الى روح خير الورى)
(والى روح آله وأصحابه الأنورى)
(والى كافة أهل الإيمان) سهران سەرا.

(۱) بەيتا سەكەراتئ: ئەف ھەلبەستە دەست خەتا شەيخ مەمدوحى بريفكانى دا تونەبو، مە دناف دەست خەتەك دن دا ديتتە ولفر چاپكرتە. عيرق و خيناڤ: خوشى و ناخوشى دەرون. جەفا: خەم و خەفەت. نچود: بيمار. غەوفا: ھەرا و ھاوار، روداو، شلوق. جەما: كومبويه، كويوتەوھ. ھلبورى: ژھەف ڤەقەتيا، جيا بووھ. پال: بەرھەف، پەناى يەك. صەواب: راستى، چاكە، باشى. دەرفەت: بيف، فورسەت. سەرگەردان: سەر لئ شتياو. بەرى: دوربون، (A@I dli) ھەڤدەك: ھاورئ، دوست، ھەڤال. دەروار: تئ ئالاندن. كولفەت: مال و زاروك، مال و منال. قاصد: فرستادە، پەيك، نامبەر. غاراندم: رەڤيم، ھەللاتم، رامكر. كورز: گوپال. فەصيح: رەوان. تارستان: تاريكستان. (موھليكات): دەرد و رەنج و ناخوشى.

حرف الواو (پيتا و) كاسا مەستين

ب سېرا قوطبئ گەيلانى، مە كاسا مەستين ديبو
شەراپا ناب رومانى، د وئ سەعتئ مە نوشيبو
ھلينا پەردەيا جاني، ژ تەشريفقا تو سولطاني
شوكر ئەف غەوئئ گەيلانى، مە دەر عەھدئ صيبا ديبو
موشەررەف كر دلئ نورى، بدەستئ خو موبارەك كر
حجابا سينەيئ پر غەم، بدەستئ خو ھالانيبو
ب فەيضا عالەما قودسى، صەفاندى دل موطەھەر كر
جونەيد و كەرخى و جەيلى، و موحيەلەدينئ شامى بو
ل محرابئ كو وەستا بو، تەجەللادا دلئ نورى
عەجەب نۆرەك بداگرتى، كو ئەو فەيضا ئيلاھيبو
سجودا دل بەرئ لازم، ژ عرفانئ ڤەدەر نابت
تو رابە دەرگەھئ قوطبى، بوئ سوجدئ مە صافيبو
مەعانى من گەلەك ديتن، سەرئ ھەميا عبوديبەت
كەسەك مادامە ئەو خەلەت، بەلئ شەيخئ مەعانيبو
ل حەضرەت قادريئ ئەكبەر، بخەف جانم ل ديوانئ
ل ھەر جاو و مەكان دامن، حضورەك كەسنەزانيبو
ئيمامئ قودوھتم ئيرو، ژ لوطفئ قوطبئ گەيلانى
عەلەم دا دەست و رەحمەت كر، ژ نو بەندا بەراھيبو
ژ بەحرا قولزەما قوطبى، ژ بو من جو و جو بارە
چ خوش ئەوراٹ و قسەتبو، ژ بەحرا شەيخئ جاريبو

سییهه سهیوانی تاجی مه، ژ مه سهعتی دهمی قهصدا
 دلئ کول ههردهم و گافی، ژ بو شیخی مه خالی بو
 دهما نهوول بزهحمهت بو، جهمال و دیتنا حوسنی
 ب تهعب و پهنج و نازاری، چکو دور و درازی بو
 کهسی نهو لی بکت مننهت، دبت روژه ل عهسمانی
 هتا هنگی ب طولهت بو، لوی عهبدی گرانیبو
 نهمان نهی قوطبی گیلانی، ب هقی رهب و جهددی خو
 مهکه مهجور نهی نوری، فهقیری ته بریفکی بو.

ناب: عهنتیکه، باش، بی وینه، پر بها، کهفنار.
 رومان: نافه وهک (شهرابا رومان).
 فهیض: گهرهیی، نوری.
 سجد: کړنوش، تهمهته.
 عبودییهت: بندهگی، کویلهی.
 جور و جوبار: جوگهله، ژ روپباری بچیکتره، جوگه، له روپبار گجکهتره.
 دور و درازی: دور و دریز.

دهست خه تا حاجی سهعیدئ شوشی دا نهف ههلبهست گوهارتن و پیش و پاشی
 تندا ههبون، نه م کوییا نوژینالا دهست خهتی دناف فی دیوانی دا چاپ دکن.

***

طاعون

طاعون هاته دنیایی، چ نافات و بهلابو
 سی روزا کههتنه تایی، یا چاری بی وهفابو
 نهو کولکا سور و شینا، سی رو کهتنه نقینا
 یا چاری تا بتسهئینا، پاشی ژدنی جودابو
 ژقرقوری هتا ئیتیتی، ناگر بهردا کبریتی
 مالهک نهمانه چیتی، شینوگری لی رابو
 کههشته بازیدکی و مهمانی، عالم ئینا یهمانی (*)
 قوطبی گهلی رومانی، نهو ل پیشیا وا رابو
 سهید نهحمه چو بریکی، نههئلا بگههنه صفتیکی
 زفراندن نهو ل ریکی، قورئان د دهستی دابو
 سهید نهحمه حوسهینی، ری گرت ل روژا نهینی
 تویی قوررهتولعهینی، پیغهمبهر هاتو رابو
 پیغهمبهر هاته نک وی، طاعون نهچو گوندی وی
 کهسهک نهبو شبتی وی، نهو ژمه ههمی چیتر بو.

(*) شیخ ممدوحی بریفکانی ل هه مبهر فی ریزئ بناواياک دن ژی نفیسی یه و لهبر دانایه (نسخه):
 (طاعون کههشته مهمانی، عالم ئینا یهمانی).

***

حرف الیاء (پیتا ی) د باغی و وحدتی

د باغی و وحدتی تهی دل، دزانم هر تو سولطانی
ل تهختی کیشوهری هندئ، عهجهب عرفان و خاقانی
عهزیزی مصر و شامی تو، ل دهریابی نیمامی تو
غمهولای خوش غولامی تو، غولامی شاهي پرحماني
غولامی شاهي وهههابی، نیمامی قوطب و محرابی
ته دل دهرسنج و سنجابی، طهلبه نهوار و عرفانی
طهلبه عرفان و نهواری، ب علمي خو تو خوندکاری
طریقا حق تو سالاری، خهلیفی شیخی گیلانی
خهلیفی ناصری سوننهت، تویی پههبره دهری جهننهت
نههی بهر طالبی مننهت، ژ نهسلا شاهي عهدانی
ژ نهسلا سهییدی عالم، فهخاری هر بهنی نادم
قهسهه کم فی سرری نادم، ب نهسلاکی سولهیمانی
ب سرپرا حق خهبهردارم، ب دل نهوار و نهسرارم
ل دهوئی شهبی کهپرارم، دگهل دیوان و شهیتانی
ل زاری وی دکم ژههری، ل سهه وی هر دکم قههری^(۱)
نهمان دا وهقمن بههری، گوناھ و ذنب و عوصیانی
ب تهوفیقا خوداوهدی، گوناھان هر بکم چندی
ب لوطفا خالقی من دئ، عهفوکت نهو ب غوفرانی
دگهل ذللا خو تهووام، فهقییر و نازلای بایم^(۲)
غمهعبودی خو نهووام، ژ عیبادهت و ئیحسانی
عهیان دل ناکتن پهیبی، د دینی ناکتن عهیبی
د بابی دیتنا غهیبی، دبینم نورا ئیمانی

ب دل من دی جهمالا حق، دگهل هر (شیء بلا مطلق)
نزانی من هوالی حق، به تهعبیری به میزانی
ته دل طوره تژی نوره، ته دل شههکاسی فهغفور
وهه (نوری) مه دهستوره، خودی خواندینه دیوانی
خودی خوهندین ژ بو دینی، شوکر فه من ناکت کینی^(۳)
ب دهست و زار و نامینی، بکت عهبدی [بریفکانی]

ددهست خهتا شیخ موحهمد طاهری بریفکی دا، نهف ریزه بغی ناوایی بون:

(۱) ل زاری وان دکم ژههری، ل سهردا هم دکم قههری

نمابت نهو بهمن بههری، گوناھ و ذنب و عوصیانی.

(۲) دگهل ذللا خو تهووام، فهقییری ناظری بایم.

(۳) خوداخوهندیمه لهو دینی، شوکور من ناکرت کینی

ددهست نیداء و نامینی، بکن عهبدی بریفکانی.

ههروهه ددهست خهتا حاجی سهعیدی شوشی دا نهف ههلبهست گوهارتن و پیش و پاشی تیدا

ههبون، نه کوپیا نوژینالا دهست خهتی دناف فی دیوانی دا چاپ دکن.

کیشوهر: ولات، وهلات.

خاقان: پادشایی چیني بو.

عرفان: ناسین.

عهزیز: پادشایی مسری بو.

سنج و سنجاب: بی وینه، بی نمونه.

خوندکار: پادشایی مهزن، پادشای گوره.

سالار: سهه تیپ، سهروهه.

فهخار: شانازی، مهزناتی، گورهیی.

عهیان: ناشکهرا، ناشکرا.

میزان: نهندازه.

طور: چیاپی طور سیناء کو پیغهمیهر موسای دگهل خودی مهزن ناخفتی.

شههکاس: کاسهی شاهانه، شتیکی پر بها و بهقیمهت.

فهغفور: شاهي چیني.

کین: رقی، دوژمنایهتی.

زار: دهم.

بریفکانی: نامانزه بو خوی دهکات.

***

لته مهظهر

لته مهظهر نهجهب، بوچی مهړهنجینه دکى
مه خه بهرداره کههتو بصهددئ بکى، و دئ وهکى
ته به عیززهت لخوا دهرگاه کشاندی، مه نه بین
ب جهوارح ته دبینم، له ییک جورى مهکى
مه ههمى عضوه لیسانن، ژ ته ذیکرا وه دکن
ونهبم ههرکئ د بیژم، ره مهقئ زیده مهکى
عهجهب نهز فانی بویم، هم ژ فهنا ههئ قه بویم
ب تهلهف روحئ دیم، کوژ مه کفنی فه نهکى
خدمه تهک بی هه و عهد، بوته مه تهقصیری نهکر(۱)
لهو مه ب رهنج و تهعبئ دا ل شه ددای مه شهکى(۲)
ته نهدی غه دوه و ئیصالی، ههمى قه برئ مه بون
قه بورین بهرزهخ و هه شرا، تول نهفسا قه دکى
نهف سه عهینئ حه یاتئ، ژ تهرا جومله مه دا
ئهفه وهقتئ تو حیسابا هه سه ناتا مه بکى
لیهک ل یهک قه د مه نهدی، روحئ رهواحا جه سه دی
ته رهواحهک هه یه گهر دئ تو رهواحا مه بکى
ئهدهبهک لازمه نهز دئ وهه بکم، چاکه نهدهب
ئهدهبهک واجبه شوکرانه یئ نادابى مهکى
مه جهمالاته یه موطلهق، کره قیبالا عه مه لان
هه سه بهک حاضره، خاطر مه نهزانی بوژ کى
خه ملین چاک جه ملین، طالبئ نه ترا بئ تو بین
مه خوماراته دقیت، چاکه شواری مه شهکى

لهقهبا واصل و شیخا، مه عهجهب خوش لهقه بین
ب جهفا جهورئ چهوا چاکه ب دل توبه بکى
گه لهکى قه نچ و عهزیزان، ژ صدودا جه حدین
هه سه دین پر که مه دین، هه تمه نه دیرن که موکى
ته قه دا عه رشه کئ نه خضهر، سه کنین نه م کول سه ر
مه نه جهل دهست و گه هاته، کو قه دهم دامه مهکى(*)
بکه سه د شوکرئ خودا، دهستی بکیش هه ژ هه وا
قه د نه بی نینه وجودهک، مه به هه ول و مه لهکى
چ هه وا هه ققه هه وا، گهر ته نه کر هه یف و هه یا
وهه نهف وهقت هه گه هاته، لهقهبا کوندی چکى
قه له ممئ نه سخئ خودا، نه سخا مه کر نه سخئ ته کر
عهل مهک دامه و تاجهک، وهه صاحب هه ره که ی
قه دهمئ صدقئ مه راسخ، قه دهم و به حرئ غه مم
چکو سه د جه رح و وه داغم، ته ل من گهر نه شهکى
له هه با عشق و شو هوب، دانه ب جان و جگهرم
چ بو هاتین له هه بی، شه حمه و له حمئ به لهکى
سه حه را دهنگئ جه رهس، بی هه ددی نه م مهست کرین
ئه له ما دهنگئ جه رهس، پیوه هه فاکر طه نهکى
ب سه حه ر یهک دو خه بهردا قه مه را عه هد و نه شه ر
ل دلئ سوخته هه ی ما، حورقه تئ ژه هرا گه ره کى
قه ده حا عه کسى ژ کوثره تئ بهر قا وه حده تئ کر
مه گهر نهف عه کسه یی بهر قا، قه ده حا شو عبه نهکى
لته نهف عاله ممئ غه برا، ژ غو یاری قه مژن
طه له با عاله ما قودسى، بکه (نورى) مه لهکى

- وه دکهم هیفی ژ دهرگاهئی ته، ئهی باری خودا(۳)
 تول هشرئی مه و مهحسوبا، مه شهرمنده نهکی(۴)
 د حیسابا عهملادا ژ ته شهرمنده نهبین(۵)
 تو ژ بو نوری و ئهتباعا، دهرئی خولدی ئهکی(۶)
 ل حوضورئی ته دگهل نورییه وهعهدهی کو قهت(۷)
 ل دوعسا و طهلهبا هیچ یا بکت، رهددی نهکی(۸).

کس بحالی من نهزانی

چهند دبیزم چهند بهیانکم، سرپر و حالان لیک عهیانکم
 مهخفیانی ئاشکراکم، کس بحالی من نهزانی
 ئهن نزانم سرپر و حالان، ئاه ژ دهستی چاف غزالان
 ههر دنالم مهه و سالان، کس بحالی من نهزانی
 مهه و سالان ههر دنالم، شهف و پروا طالب دارم
 عاشقی بهژنا شهپالم، کس بحالی من نهزانی
 عاشقی بهژنا لهطیفم، خستهحالم پر زهعیفم
 موپتهلا قاما ئهلیفم، کس بحالی من نهزانی
 خستهحالم پر فهنامه، ژیار و دوستای جو دامه
 عاشقی نورا خودامه، کس بحالی من نهزانی
 هادری من دیت ژ ویقه، قامهتا نازک ژ پیرقه
 دل ل من کهرکر ژ ویقه، کس بحالی من نهزانی.

عهران: بهیان، ئاشکرا، ئاشکرا.
 مهخفیان: نهپنیهکان، سرپرکان.
 خستهحال: پیریشان، ماندو.
 موپتهلا: دوچار، توشبون.
 قاما ئهلیف: بالا عهرعر، بهژن و بالا زراف.
 فهنا: فهنا، فانی، خریکم که ئهمرم، خریکم له ناو ئهچم.

***

(۱) ۸۰۷، ۶، ۵، ۴، ۳، ۲، ۱) ئهف ههشت ریزین ههلبهستی دناف دهست خهتا شیخ مهمدوحی بریفکانی دا
 تونهبون، مه دهست خهتهک دن دا دیتییه، و لفر زیده کریه.
 (* د دهست خهتهک دن ل جهئی قئی ریزئی، بقی ئاواپی بو: (ئهنهلیدا ته نفیسبو کو دج ههر وهکی).
 پهنجینه: (پهنج: زحمهت)، پهنجاندن، ماندوبون، زحمهت کیشان.
 مه خهپهرداره: ئاگهدارین، پی ئاگههین.
 جور: شیوه، ئاوا، ئاواپی.
 عضوه: ئهندام.
 رهمهق: گور و تین.
 فانی: نهمان.
 بی حهه و عهه: بی حهه و ئهاندازه.
 شهداد: کهسهکی خودان دهستهلات.
 روحپیرهواح: روحا شاد و ئازاد.
 هسهب: شهرت و مهرج، دهلیل و پورهان.
 خومار: سهرخووش، مهست.
 چهور و چهفا: خهم و خهفته.
 هسهه: ئیرهیی، هسودی، هسیدی.
 نهدرن: نیانه، نینه.
 کهموکی: کهمیک، هندیک، هندهک، هههک، چههک.
 دامه: داف و قهید.
 کوندی: کهمی، کیمی.
 نهسخ: پاکردنهوه، کوژاندنهوه، باطل کردن.
 جهرح: برین، زهخم، زام.
 سهحر: سحر، ئهلند، بهیانی.
 دهنکی جهرس: مهبهست دهنکی بانگی سپیدییه، دهنکی بانگی بهیانی.
 سهفا: شادی، خوش حالی، بکهیف.
 سوخته: سوتاو، شهوتی، سوئی.
 قهدهح: پیاله، کاسه.
 بهرقا ومهدهت: نوری یهکتایی.
 غویار و مز: تهم و مز.
 قودسی: پیروز.
 شهرمنده: روزهر، شهرمزار.
 خولا: بههشت، بههشت.

قهنج و نهوليا

هندي ههبن صاحب هه وهس، به قيسمه تي روژا نه لهس وان خو په رستي بو عه بهس، بخو دچوونه سو جده تي صاحب شيمان بئ نه صيب، بيكسه نه ساخن بي طه بيب ئي وي روژي نابت قه ريب، نه قرو نابينت قوربه تي عه بدئ خودايي من قيا، ناقي وي قنج و نهوليا هه شرکنا في قه نجيا، دگهل نه هلي سه عاده تي جه ننه ته مڪاني نه تقيا، جه هنه مڪاني نه شقيا هه چي كو ييک ل وان قيا، دي لنک وي بت قيامه تي خودي ودرنگ فه رمان کره، نيزيکيا قنجا طاهره قيانا خرابا ناگره، هشييار بين ژ غه فله تي باور بکن في خه بهري، وي هاتيه لنک پيغه مبهري که سي نه بت پي باوري، کافر دبت وي ساعه تي هه شراته نه عاقل ته مام، لازم بزنان خاص و عام دوئ هه شري دگهل کيرام، يه عني چاکيت في نومه تي هندي ل سه طه بعئ وابي، نابت ژ وا قهت جو دابي هندي هه بي ياري وابي، ناخرهت به حوببا قه نجا تي ناگر به حوببا خرابا، نه قه به نه صصا کيتا يا مه جليسا پيسا تو ربا، خارج دبي ژ ظوله تي قهت جين ل بهر جين نارهن، قهت گورک و پهز فيک ناکه فن قنج و خراب ضد ديت هه فن، فيک ناکه فن بيک له حظه تي.

هه وهس: نارهنو، ناوات.

عه بهس: بي هوده، به يهوده.

نه لهس: (الست بربکم).

وهرنگ: بقى رهنكي، بهو جوړه.

خو په رست: خو به زل زانين.

فه رمان: ده ستوري دا.

نه هلي جفاتي

نه هلي گهلي نه هلي جفاتي، گو ه بدن في قيصه تي داكو حاصل کن نه جاتي، قهت نه بينن زه حمه تي نه و هديتا موصطه فايه، بومه ئيسلامي گه هايه هر که سي گو ه لي نه دايه، ئي خساره لئاخره تي کهس نه بيژن نه و نهينه، خه بري شاهي نه مينه ژ هه ديئي من دهرينه، شهرع و قيصا سونه تي نسحه تهک من بو خودي کر، بهيته کا مه نظوم من چيکر بو مسلمانان قريکر، دا بزنان حیکمه تي نه هلي گهلي مه زن و بچوکا، طالب و نه هلي سلوکا هه م گه دا و هه م ملوکا، گو ه بدن في نسحه تي نه ف دنيا دار لغوروره، ساحره بيکسه ف جوړه هه رکه سي ژي چويه دوره، گه شته داري راحه تي بو که سي مونقاد نابت، هه رکه سي پي مولته قابت لازم هه ژي جو دابت، دانه بينت هه سره تي هه رکه سي عاشق لوي بت، تابعي في ساحري بت رورهش و دوور ل خودي بت، که فته ناري حيرقه تي که سي نه و ژ دل هه باندی، زينه تا دنيا جه ماندي قه بري ناگر لي ره شاندي، چال و بهيتا ظوله تي سه ر نه دا قاروني طاغي، رو نه دا شه دادي باغي جه ننه تهک چيکر ژ باغي، دا بچيته جه ننه تي ساعه تا جه ننه ته مام کر، خالقي بو ئينتي قام کر هادري مه رگي خو طام کر، دا نه بينت له زده تي له زده تا فاني به تاله، مه رته با وي هه زه واله جاهلي قيرا هه فاله، راحه تي سه ر ناده تي

کی دیت دنیاوی قہنجہ، گہر ہہ بیتن زیر و گہنجہ
 ہر دیتہ تہ عب و رنجہ، وک دچیتہ حہضرہ تی
 قہہوہ خانہ غافلانہ، خانہ دانہ جاہلانہ
 عہ دوئی ئہ ہلی دلانہ، غافلہ ت و بوتخانہ تی
 دنیا داری سہرہستیہ، فنجانا مہی دہستیہ
 پورہ ل چاقان بہستیہ، ویلا ل ئہ ہلی شہوہ تی
 خوشییا تہ حل ل دویت، صوحبہ تا غارہ ت لہ بویت
 بوکہ مین چوی عہ دویت، صوحبہ وختی غارہ تی
 ہہ منشیئی وئی جقاتی، قہ نہ کن پی ئیلتیفاتی
 ہر بکن دائم خہ باتی، دورین ژ وئی مہ ژغہ لہ تی
 صالحان ہم سرپی صالح، طالحان دل بہ خشی طالح
 راستہ ئف قہولیتہ ناصح، دہر حہدیث و ئایہ تی
 دہست تہ ژ دنیا قہرستن، ئم ژ جاما وئی دہستن
 حہیفہ ئم دنیا پورستن، چاکہ ژئی بکن توبہ تی
 چاکہ ئم مالی بہ لاف کن، ژمہحبہ تا وئی خومہ عاف کن
 ہر دو چافی خو پر ئاف کن، ژبہر گرین و خہشیہ تی۔

نہجات: رزگاریون، نہجاتیون، رہا۔
 مہ ژغہ لہ: دہر دی سہری۔
 مویتہ لا: دوچار، گرفتار، توشیون۔
 ناصح: ناموزگاری کہر۔
 قارون: دہولہ مہند، بہدہستہ لات۔
 مہستن: سہر خوشن۔
 شہدائ باغی: دہولہ مہنہ دیکہ کہ بہشتی دوست کرہدوہ۔
 دنیا پورستن: دنیا خوش ویستن۔
 خانہ دان: وانا لیرہ (شوین)۔
 مہ عاف: بہ خشین۔
 بوتخانہ: (بوت: سہنہم)، (معبد للافنام)۔
 لہذہت: خوشی، تارہزو۔
 ہہ منشین: ہاوتشین، دوست، ہاورئ۔
 قہہوہ خانہ: وانا لیرہ (جیکا)۔
 گہنج: تہلا، ٹالتون۔
 خانہ دان: وانا لیرہ (شوین)۔
 ہادر: بیکسہر، دکافی دا۔
 سہر مہستی: سہر خوشی۔

تیکہ لا قہنجا

تیکہ لا قہنجا ژ دل کن، دل دگہل وا موتتہ صیل کن
 بیہک ژ وان خو موشتہ میل کن، دا بگہ ہنہ دہولہ تی
 دہولہ تا خودی کو دای، دہولہ تا دارولبہ قائی
 ئو لنک ئہ ہلی خودایی، ئیتہ کار و صوحبہ تی
 تیکہ لا چاکا سہ عیدہ، یارییا پیسا بہ عیدہ
 ئاگر و ظولم و پہلیدہ، تیکہ ل ئہ ہلی ظولتی
 یارییا پیسا عہ ذابہ، تیکہ لا وا پوچ خرابہ
 ہم جہ فایہک بی حسابہ، تہرک بکن وئی زومرہ تی
 تہرکا خرابا واجبہ، بیک ساعہ تی دگہل وا نہ بہ
 ہرچی دگہل وا راغبہ، قہت پی نہ کن صہداقہ تی
 ما قہنج دگہل ظالم بیتن، گہر عالم و فاما بیتن
 قنجی ژ وان چینا بیتن، ئہ لآہ دزانت حیکمہ تی
 ما ئاف دگہل ئاگر دبت، صالح لنک فاجر دبت
 عہ بدی لنک حاضر دبت، زو زو دبنت قہسوتہ تی
 قہسوت چییہ دل تاربیہ، ئاگر ل زالم باریبہ
 لہ عنہت ژ بو وان ہاتیبہ، ژئی دورین ہر ساعہ تی
 (لاترکنا) نہ ہیا مہکر، حکمہت دزانت لہ و وکر
 ئہ لآہ ژ بومہ و عظہ کر، نہ ہیا مہکر ژ موحبہ تی
 ژ موحبہ تا زالم کہرا، ژ یارییا عہقل کہرا
 ہشیار کرن لمن فہرہ، بو غافلان ژ غافلہ تی۔

ئف ہر دو ہلہ بستین کو بنافی (ئہلی جقاتی) و (تیکہ لا قہنجا) دہست خہتا (شیخ موحہ مد
 طاہری بریفکی) دا بیک ہلہ بستن، لی لہنک جہی دن ژیک قہقہتیای بون۔
 دارولبہ قاء: مالی ہمیشہ بی، مالی ہتا ہتایی، مہبست لقر دنیا دنہ۔
 پہلید: پیس۔

جہا: خہم و خہفہت، بی وہفابی .
زومرہت: دہستہ، تیم، گروپ، جہماعہت.
قہسوت: ستہم.
غہفلہت: بی ہوشی، کہم تہرخہمی .
(فاجر): کونہہکار .

***

شیخ و مرید

جہمعییہتا صاحب دلا، ئەصلا وصولا واصیلا
نابت تہمام و کامیلا، ئیلا ب جہمعا وەصلہتئ
وہصلہتا شیخ و مریدا، فہربویہ لعائل پەشیدئا
ئەئ گہلی قہنج و سہعیدا، قہنج بکن سہمعییہتئ
شولہک ہہیہ نیفاقییہ، شہرتئ مریدی راستییہ
وہعدہئ دگہل شیخ گوئیہ، فہرضہ بجی کہت خدمہتئ
نابت مرید رایہک ہہبت، فہرضہ د شیخ دا بہرزہبت
دا روزہنا غہیبئ فہبت، رودت شوہودا غہیبیہتئ
نہفسا وہ باطن جہوہرہ، لاکین قہساوہت دا سہرہ
سوئن ب ئاگری فہرہ، دا ئاشکراکت جہفوتئ
جہوہرئ نہفسئ صہفین، پەردہ بی حد عوجب و کین
پەردہیا ییکسہر ہلین، داکو سہحکن زینہتئ
ہہرکەسی گہنجہک عہجیبہ، نفس ل سہر مار و صہلیبہ
خو فیان حوجبا رەقیبہ، قوفلی میفتاح ناکہتئ
تہرکا وجودئ واجیبہ، دا ہون بزائن حاجیبہ
مہعبود تہواضوع طالیبہ، پاچین ژ خوئی شیرکەتئ
چہندی کو مہ ئیشراک ہہبت، نابت کو مہ ئیدراک ہہبت
پاکیزہ جانہک پاک ہہبت، دورین ژ پئ ئەہلییہتئ

صوفی قہت صافی وہ نابت، سینہ پور کیبر و ریابت
دئ ژ وان قہوما جودابت، دین فروشی و رومہتئ .

روزہنا: کونیک کہ روشنیایی ئەدات، دہلاقہ، کوناوہجہ .
کیبر و ریبا: خو بہ گہورہیی زانین .
پاکیزہ: پاک، خاوین .
رومہت: گہورہیی .
عوجب و کین: رقی و چین .
سینہ: سنگ، مہبست لفر (دل) ہ .
ئیدراک: تیگہبشتن .
ئەصلا وصولا واصیلا: شہرتئ گہشتنتئ بوی تشنتئ .

***

گہلی صوفی فہقیرا

ئەئ گہلی صوفی فہقیرا، گوہ بدہ گوفتارئ پیرا
نسخہتئ شیخ و کہبیرا، قہت نہکن ژئ نہفہرتئ
نسخہتئ صاحب شوناسہ، رہبہرئ ئەہلی قیاسہ
حہیفہ تیگہن کیم و کاسہ، قہنج بزائن حکیمہتئ
حیکمہتا سرپئ طہریقئ، کہشتییا بہحرئ غہریقئ
کەئس و فنجانئ رەحیقئ، خاتہما مہختومہتئ
خاتہما مولکئ بہقایی، ہہر ئەمین ددہستئ خودایی
بی ئەدہب ہادر گہہایی، نار و شوعلای حیرقہتئ
ب راستیی شول چئ دین، ہہرچی دلی خوکت تئ ہہبن
دنیا و ئاخہرت ژئ دچن، روسہہ ژقہدر و قیمہتئ
راستی عہیانہ شبہئ روژ، خائین حہریقئ نار و دوژ
ہندی ہہبن ہمیاسوژ، بکیچ کارہ ئەو نہتئ
ہندی دارن ہندی بہرن، ئەگہر راستن د میرسہرن
ئەگہر خوارن بو ئاگرن، خاسم ئەہلی مہعصییہتئ

عبدالئى كو ئەف قەنجى لىك، ئەگەر مەزىن ئەگر كچك
 دئى وى ھىلىنېتن سفق، ل سەر تەختى سەلپەنەتئى
 ھندى ئەمىن و صادقن، ئەو ئىمامىت د لائىقن
 صاحب كەشف و ھەقائىقن، ئەو موستەھاق ئىنجامەتئى
 ئىمامىت دنيا و دىنن، صاحب دلن د بئى كىن
 بو عالەمئى ئەو ئەمىن، داعىنە ژبو ھىدايەتئى
 گەر عالمىن ھون بزانن، چەند صوفىيەت موسلمانن
 ب دل تابعىت قەنجانن، دورن ژئەھلى كەرامەتئى
 گەر عاقلى ھون ببىن، عبدالئى قەنجى لىك نىن
 حوببا وى نك قەنجانن، نىزىكىا ئەھلى فیتنەتئى
 راستەمەيل دگەل راستانە، خواران مەيل دگەل خوارانە
 دنيا ژى يىك وەسانە، بئى بەيان و نىسبەتئى.

شوناس: ناسىن.
 كەشتى: گەمى، بەلەم.
 ھادر: يىكسەر، دگافئى دا.
 خوك: بەراز.
 روسەھ: روسياھ، پورەش.
 دوژ: كز و مات.
 كىن: بوغز، رق.
 راستە مەيل: لائىقنى راستى، ئارەزوى لەسەر راستە.
 خواران مەيل: لائىقنى چەوتى و خرابى.

***

دل

دل بخو شاھى ئەمىرە، ئەف جەسەد ژىرا ئەسىرە
 ساعەتئى دل بىت موشىرە، خوش ئەمرە ل رەعییەتئى
 ھەرچى ئەمرئى وى مورادە، گەر صەلاھە و گەر فەسادە
 قالىبى ناف لئى بەیادە، دئى ب لەزكت خىزمەتئى
 ئەو حاکمئى تەختئى جەسەد، ھندى ئەداكت كارئى بەد
 موھكەم دىن لئى باب و شەد، پورغەم د قەسرا ھەسرەتئى
 حاکم دقەت عادل بىتن، دا شول ب كام و دل بىتن
 ھەرچى فیا حاصل بىتن، ئىمىن دىت ژرەعییەتئى
 سولطانىيا دل دائمە، ئەعطا ب ئەمرش قائمە
 گەر عادلە گەر زالمە، حوكمئى دكت ب قووەتئى
 ئەو رەھبەرى وى عەسكەرى، روح و جەسەد بو موشتەرى
 ئان ئەو دەلىلئى ئاگرى، يانى گەھشتە جەنەتئى.

جەسەد: تەن، لەش، بەدەن.
 موراد: ئارەزۇ.
 صەلاھ: چاكى، باشى.
 فەساد: بەدى، خرابى.
 بەد: خراب.
 كام: ئارەزۇ.
 ئىمىن: ئەمىن.
 موشتەرى: موشتەرى، كرىار.

***

حاکمی زولوی بکت

هر حاکمی زولوی بکت، ئەمری خودی ب جه نهکت
ب دهستی چهپ کاغهن دکت، روژا حهشری و قیامهتی
رورهش دبیتن وی دەمی، دی چیته بئالی جههنمی
دی مولتهقابت به غهمی، خالی ژ لوظف و پهحمهتی
وهصییهتا من ل وهبت، کهس نیژیکی زالم نهبت
پهحمهت ژ بو وی دی ههبت، روی سپی دبیتن ئاخهتی
نیژیکیا وانه ژههر، لهعنهت ژ بالی تیته سه
راست و دورستن ئەف خهبر، نهصصا هدیث و ئایهتی
زالم دگهل زالم دبیت، عالم دگهل عالم دبیت
حاکم دگهل حاکم دبیت، به ئیعتیبارا ئولفهتی
ههمییا ژ جهمعا ئهولیا، دوره ژ جهمعا ئەشقییا
ههچتی ته ئەو ژ دل فییا، ئەو جینسهکن به نیسهتی
هه کهسهکی خزمهت کهره، ئەو دوستی میری ئەکهبهره
وللاه عهزیزهک سهروهه، ههردهم دبیتن نهصهتی
طاعهت کرن شهئنی وهیه، کارهک عهظیمه و زیدیه
تاجی وبقاری بو ویه، عهبدی مهشغول ب طاعهتی
عهبدی ب خازیت مهطلبی، هادر خودی دی بیت لهبی
خاسمه دوغایی نیف شهقی، خوش خوش دکت ئیجابهتی
خالق نهصیر و عیززهته، عهبدی ژ بو بکت طاعهته
دائم به عهون و فورصهته، حهق بو دکت قی غیرهتی
چهندی فهقییر و مسکین، ئەو دل ههزین و دغهمگین
هیقی و ریجا ژکهسی نین، ئیلا خودانی قودرهتی

هر عهبدی کو تهقوا ههبت، ههچهندی وی یارهک نهبت
دی پوشتهگیر ملیاکهبت، به حیفظ و عهون و نهصهتی
مهولا گهلهک غیرهت ههیه، ئەو سهییده و رهبی مهیه
هه عهبدیکی بههرهک ههیه، ژ ئیفتیقار و خهشیهتی
ئینسان ههمو بو طائیعن، مهخلوق ژ بو هه جامیعن
هند موشتهری بو بائیعن، هندهک د ئەمر و خدمهتی
حهیوان و جینیت بهحر و بهر، مهولا دکت حوکمی ل سه
ییکسه د فهرمانا کهسهر، به سینه دهر طهوعیهتی
هندی هه نه ئینسان و جن، خلمهت کهری شاهی مهزن
ییکسه د فهرمانی دجن، فهرمان بهرن ل مهشیهتی
فهرمان دکت شاهی رهفیع، عهبدی د فهرمانی موطیع
ئینسان و جن ییکسه جهمیع، جاری دکن تهبعیهتی
عهبدی د ئەمری سولطانی، (ذوالقوة علي الشان)
مولکیهتا سولهیمانی، حهق دی ب ئیحسانی دهتی
مولکی سولهیمان خاتمه، خاتمه بخو جاما جهمه
قهیصره یانی جهم جهمه، یا باغهفانی وهحدهتی
باغی کو میفتاح کافه لی، شاهین شاهی نهطافه لی
گردانی گهردی قافه لی، قوطبی ل سه مولکیهتی
قوطبی ل سه تهختی مهشی، جهدول ژ بهحری دهدهشی
سیمورغ و سیها پهروهشی، ئینا مهقامی شوهرتی
ئینا مهقامی شاهیه، شههبازی بهحری ماهیه
وی هاته رهخ بیناهیه، مهیدان گههانده وهصلهتی
ئو ماهیهیا سهیحون چیه، نیل و فرات و دجلهیه
یهکسو نههوجا لوجهیه، ئاسانه ئەو لماهییهتی

مہوچال بہحرا قولزمہ، کہشتی ل بہندا موحکہمہ
 بہحرا نہمانی مودغہمہ، سہبباحتی بہحرا لوججہتی
 سہبباحتی بہحرا نون و کاف، خورشیدی لیدا قافی قاف
 مہتبابی حالی شین و صاف، غہربہ کسوفی نادہتی
 وہستایہ مہہ نیفا کہبہد، مہنزلگہا بورجا نوسد
 دہریا ل بندا ما جہمہد، دہستی تہصہرپروف ژئی نہتی
 خورشید و ماہ تیک ہلگرن، نور و ضیائہک سہرین
 گیا و خہضرا دائیرن، نطلہسی لبانی گونبہتی
 گونبہتا خہضراء و نطلہس، خاتمہ بورجا موقہووس
 دورہ ژئی نامہرد و ناکہس، دل دہبایی زینہتی
 دل دقتیت پہردہ سفک بت، ہوش و جان دائم لنک بت
 گہہ مہزن بت گہہ بچیک بت، پور ل دونیا و بہجہتی
 وہجہکی بیک تازہ بینم، سہر ب سہر پہردا ہلینم
 گہر دوو شیعرا قیت بخوینم، بہیتی نہظما قیصہتی
 تہقدیرہکا صانع کری، نپرواح د مائی چیکری
 شہوق و زہوق ژیکرا کری، تہصریفی لی کر قودرتی
 تہصریف و حکمت ہہر ہہبو، نللآہ بخو لی شہدہ بو
 ہہر نہفسہکی حوکمہک ہہبو، تہنثیرا نصلی نہشنتی
 ہندی ژ دل خودا پہرست، دہرحوسنی دلہر مانہ مہست
 حوسن و جہمالا دہستی قہست، مہخمرہ دہر جہمعییہتی
 ہندی نہدا نوراً جہلا، مائینہ تہیہی موبتہلا
 ہہروئی دہمی لی بو غہلا، حالی ل بہرقا جہزبہتی
 لہوح و قہلہم دہرد و نلہم، ژیرا کرن نندوہ و غہم
 چہندی گہدا و موحتہشہم، جاری دکن وی سونہتی

چہندی ہہبو نپرواح و ذہر، ہندی ل مہولاکر نہظہر
 عشقا خودی تیکر نلہر، جہذبان و تینہف حیلہتی
 نلہ ٹوللہتی نلہلی یہمین، ہون نلہوولین و ناخرین
 وان دیتبو عہینولیکہقین، طوبا ژ بو وی ٹوللہتی
 ریحانہی عہنہرفہشا، حہیا نلہلہستی ژئی گہہا
 روحہک ژ ریحانی نہما، قہناف دلی عارف کہتی
 ناقتی موقہپرہب لہو ہہیہ، چاقتی دلی بی پہردہیہ
 مہستی شہراب و بادہیہ، دہم دہم د نوشیت شہربہتی
 شہربہت چییہ ساقی د دت، دہستی چہپی دلہر د دت
 ناگر ژ حوسنا خو دکت، ہہمرانی کہیفا ٹولفہتی
 گہر تیشنہی حوسنا وہتی، گہر بو خوئی گہر نہخوئی
 گہر باغہفانی باغہی، باغی سہرای عیرفانہتی.

رومی سہی: سہرہرز.
 ٹولفہت: دوستایہتی، ہہقالینی، ہاورتیہتی.
 جنسہکن: جنسینکن، مہتاع.
 سہرورہ: گہورہی.
 تاجی وبقار: تاجی سہرہرزی، تاجی راست گوئی و پاکی، تاجی سہرہرزی.
 خاسمہ: بہتایہت.
 پوشتہگیر: پوشتہفان، پیشتیوان.
 موشتہری: کریار.
 جاما جہمہ: پیالہی پادشای جہمشید جہبولقائی.
 باغہفانی وحدہتی: باغہوانی یہکتایی یہ، خوا پہرست.
 دہدگہش: دہرہٹان، ٹینانہدہر.
 سیمورغ: تہیرہکی خہیالیہ، مہلیکی ٹافسانہی یہ.
 سہیحون: ناقتی روبارہکیہ، (سہیحون و جہیحون ناوی دوو روبارن).
 یہکسو: تہنیا لہلاییکہوہ.
 ماہییہت: نافہروک، کہسایہتی، ناوہروک.
 مہوج: شہپول.
 کہشتی: گہمی، بہلہم.
 مودغہم: تیکہلبون، تیکہلاوبون، تیکروچوی.

سهبباج: مهلهقان، مهلهوان.
 خورشيد: تاف، ههتاف، ههتاو.
 مههتاب: مانگه شهو.
 شين و صاف: بيگهره، نهسماني شين و سافي، ناسماني شين و ساف.
 كسوف: روژ گيران.
 بورجا نهسهه: مههكه دساليدا، مانگيكه لهسال.
 دهريا: بهحر.
 خهضرا: گيايي شين، سهوزهگيا.
 كونهت: ناسمان، گومهس.
 بورجا موقهوهوس: مههكه دساليدا، مانگيكه لهسال (برج القوس).
 بههجهت: خوشي.
 شهوق و زهوق: خوشي و شادي.
 مهست: سهرخوش.
 حوسن و جهمال: جواني.
 قهست: نارزو.
 بهرقا جهزهت: هيزي كيشانهوه.
 نهندوه وهغم: دهره وخهه، خهه و خهفهت.
 كهدا: فهقير.
 موختهشهه: دهولهمههه.
 ثولله: طائيفه.
 (عهينوليهقين): سهرچاوهي راستي.
 طوبا: خوزگام به، خوزگه بريا.
 نهلهست: (الست بريكم) ئيشارهته بو ئايهتهكا قورئاني.
 باده: مه.
 ههمران: هاودل.
 تيشنه: تهني، تيهني، تينو.
 باغهقان: باخهوان.
 باغي سهراي: مهبهست لفر (نهه دونيايه).

***

قهنج و خراب

پاشي بهيانا كاملي، عيرفانهيي رهوشهه دلي
 چاكه بهيانكم جاهلي، دا هون بزانه هيههتي
 فيك ناكهفن قهنج و خراب، تيكههل نابن باز و غوراب
 جينسهك نينن تهير و دهواب، ژيكر ناكنا نولفييهتي
 مهيلا جينسي جينسي خويه، ههرييك ل تهرزي خو چويه
 مهيلا جاد و جادي وهيه، خراب نهكن في عادهتي
 ههچي ل في راهي نهچت، ل سهه طهريقا خونهچت
 دگهل ههه جينسي نهچت، وللاه دكيشت ميحنهتي
 وللاه دكيشت جهفائي، دهر دونيايي و عوقبايي
 شولهك ژ دهستي وي نايي، دي لنهفسا خوك لومهتي
 ههچي عهبدي مونافقه، لغهيري جينسي مووافقه
 وللاه نه عهبدهك صادق، بي شك دوره ژ مروهتي
 دبتي چاكي مووافق بت، ب زار و دل يي صادق بت
 داكو نه ژبتي مونافق بت، نهزمان موخالف نييهتي
 وهكو ته كهسهك نهقييا، پاشي تهكه للوف بوچييه
 تهكه للوف ژي نيفاقيهه، مهعلوم د بي بقى خهصلهتي
 مهعلوم د بي ههه وي دهمي، فاحش د بي لنك عاليه
 غههگين د فكر وي غههه، خوسران دگهل نهدامهتي
 خارييا قهلب و زباني، فهحشيه عهيبا خوداني
 ههه كهسهك زوو پي دزاني، باوهري كهس پي نهتي
 خارييا حيله و ههوالا، گوتنا وان قيل و قالا
 فورسههت و وهقت و مهجالا، لي نهبورن موودهتي

شولا مووافق فاحشه، لگوتنا وان کن تهماشه
پاشی ژئی خو بدن پاشه، هتا کو تین سهر توبه تی
ههچی شهفاعت بو نهبت، ل دونیایی بی توبهبت
خه وفهک ل قهلبی دا نهبت، ترسا عهذاب و خه شیه تی
روژا دچیته مهحشهری، په نجا هه زاریت دهفته ری
سال لی دبورن مهده ری، ناگهت شه فیعی ئومه تی
هندی هه نه ئینسان و جن، نه وعهک ل سهر دینی دچن
ئو لاتیقت رحمی دین، روژا که سبی و حیرقه تی نه وعی
دوو د ظاهرن، بی شک شه قی و کافرن
گه نه ل سهر کوفری مرن، قهت نابینن چو راحه تی
نه وعی سیی مسلمانن، ئو ب ظاهر به ئیمانن
روژی و نقیژ کاری وانن، خوش ضابطن ئو بسوننه تی
ئوما ب باطن کافرن، ئو دی ل سهر کوفری مرن
ئو قهنجییت وان دکرن، ژئی ناگرن نه فعییه تی
ههچی عهبدی مسلمانن، شولا وی زولم و طوغیانه
یان موعینی بیکن ژوانه، ئو کافرن لسه که راتی
ناشکرا گوت پیغه مبه ری، سوندی دخوم ب نه که به ری
که سی زولی لئوممهت کری، زولی و جهور و زهحمه تی
ههچی بی نازا موئمینه، بی شک جهفا دگه ل منه
خه لقو لخوا هشیار بنه، ل من دکن زولییه تی
زولییه تی ل من دکت، هندی زولی لئومن دکت
ئو فیعه که مهن دکت، کافر د بن بی شوبه تی
خودی دبیژت هه وهیه، زولم دگه ل عهبدی مهیه
ئو وی کاری شه ری ههیه، دگه ل من و فی قودره تی

شه ری دگه ل خالق چییه، زوله دگه ل مسکینییه
ههچی دل وی شکانیدییه، ئو موسسته حقه تی له عه تی
زولم دگه ل پیغه مبه ره، شه ری دگه ل میری نه که به ره
زولم فه قیر بی ضهره ره، به ئیسناد و ریوایه تی
مه نقول بییه ژ ئیسناد، ئه هلی فجور و فه سادی
یه قین بکن ئیعتیقادی، دورن ژ فهضل و مهیته تی
دهر ئنجیلی و ته وراتی، دهر زه بوری و ئایاتی
ئه هلی زولم و ئاذایاتی، کافر دین بی شوبه تی
دهر دونیایی ره زیل دین، هه م بی قه در و نه لیل دین
دی دقه بریدا ته بدیل دین، شکلی حیوانا ژئی قه تی
هندهک مهیمینک و خنزیرن، هندهک ره شن وه کو قیرن
هندهک صهیین جوان پیرن، ئو ژ رهنگی مهسخییه تی
ئو ژ رهنگی تی مهسخینه، قهوی نه یاریت خودینه
د قه بریدا لقی شکلینه، دهنگی کیلابان ژئی قه تی
ئه گه ر چ ظاهر ئو تونه، ئینسان و هه م شکلی مه نه
دهر باطنیت مهسوخه نه، ژ رهنگی ئینسانیه تی
دل بزائن کاسا جهینه، نهینکا دورا ئه مینه
مه نظهری شاهی ئه مینه، حهق دزانت قیمه تی
دل هه ر خه زینا نه که به ره، ئایینه رهنگی مه نظهره
ضه وئی گه انده په نجه ره، طاری دکت ل روئییه تی
نورا دل ئینسانیه، ژ دیتنا رهحمانیه
شاهی تهختی سولطانییه، ناکت زه والا شه وکه تی.

غوراب: تهیری غوراب.
دهواب: مه ر و مالات.
تهرن: له شیوا، له رهنگ.

شاه و مير

دهستی ژ تهختی شاه و مير، لازم دفتت بپرڼ فهقير
دهستی د خوی که ته قهصير، قهت نابینت سیاسهتی
باغهک میوه و باغهک دله، ییکسه ر بنهفش و سونبوله
رهنگی گولی هه ر بولبوله، باغی گولا سولینهتی
گول بخو ته وحیده تیدا، طاعهتی طهعنا خو لیدا
دل دچوو به حرا غه میدا، غه رقی د به حرا کوربه تی
هادر دچون نه سرار و حوب، جه مایی دین دهر د و کورپ
نه ندوره نازار و شو هوب، خه فیف تی ژ بهر قوه تی
باطنی پور نور و قوهوت، سینهی نه هلی فتوهوت
صالح و صاحب مرووهت، ناظره بفه راسه تی
دهر قوهوتی صاحب رهواج، دوره ژ تیژی و له جاج
سلابی هه ر تاراج و باج، بفه راسهت نه عله مییه تی
چه ندی بکت مسکین دوعا، مه لهک دی بهن هتا سه ما
قه بول دین لنک خودا، هندی ریجاکت ده عوه تی
فه قیر ژ دل کت شاه و نوخ، ساری ژ شاهی نار و دوخ
وللاه دکت زالم په لوخ، سوژیت ب نار و حیرقه تی
هه چی که سی حاضر بتن، فی نوسخه یی ناظر بتن
گه ر خه شیه تهک ظاهر بتن، بی شک مه عیلمهک دی گه تی
خوش خوش ب بینه فی ده می، دوره ژ نار یی جه هه نه می
نه للاه ژته دورکت وی غه می، دا قهت نه بینه شه قوه تی
نافی ته بویه ظاهره، هندی ته قه لبی طاهره
فی نوسخه یی چاک هلگره، نه قجار سه عادهت بو ته تی.

شاه: حاکم، سولتان، مير.

راه: ریک، ریکا، شهقام، جاده.
میحنهت: دهر دی سه ری، خه م و خه فتهت.
جه فا: خه م و خه فتهت، بی وه فایی.
عوقبا: ناخرهت.
زار: زمان، نه زمان.
ته که لوف: نکا، ریجا، ته کلیف کردن.
خه صله: رهوشت، عادهت، خوو.
نه دامهت: په شیمانی، نه شیمانی.
خارییا قه لب و زبانی: به دی دل و زمان. خرابی و چه وتی دل و زمان.
باطن: دهرن.
موعین: هاوکار، نالیکار.
جه ور: خه م و خه فتهت.
نازا: گورج و گول.
فیعل: کار، نیش، فرمان.
نيسناد: به لکه.
ریوايات: قسه چیرانه وه، نه قلی قه ول.
مه نقول: نه قل کراو، باس کراو.
فجور: گونه هکار، گونا هکار.
یه قین: متمانه کردن.
ذهلیل: سه رشور، خوار.
مه سخ: سوتان، گورین، باتل بون.
جه بین: نه نی، هه نیه.
نه پنک: ناوینه، مریک.
دور: ته لا و نالتون، تشتین گران بوها.
خه زینه: گه نجینه.
ضه وه: تیشک، رونا هی، روناکی ر.
روئیتهت: بینه.
زه وال: نابوت، تیاچون، له ناوچون.

***

ويصال: پٽڪ گهڻن، به پٽڪ گهڻن.
 نه پٽڪ: ٿاويٽه، مريڪ.
 چهللا: روشن، پاڪي.
 موعه للا: به رزي، گه وره، مهن.
 ته سه للا: ٿا سو ده، كه پف خوشي.
 عوزله ت: نه نيا نشين.
 شين: گريان، شيوهن.
 عه مه ل: ٿيش، كار.
 مه فهن: رزگار.
 سه فوه ت: پاڪڙيا دلي، پاڪي دل.

***

ٺه هليَ حظوري

سامع و ٺه هليَ حظوري، قنچ بکن باوهر ڙ نوري
 ڙڙي سرري نينه قوصوري، خوش ديبين دهوله تي
 گوھ دهنه مه ولا په رستي، به ندهي ٿا لا د دهستي
 دل ڙ دونيايي فه رستي، دل د حويبا ٿاخره تي
 ده عوه تا جاما جه مالي، خه لعته و ته ختي كه مالي
 سالڪي جا دا ويصالي، دي به روحداني گه تي
 مه شه ه دا عه ينوليه قيني، گهر ب هق بيته كريني
 دي به روحداني چيني، دا بزانن قيمي ته تي
 حوسنا ذاتي ڏولجه لالي، دل ڙ بو دائم دنالي
 زهر په هڪ زاني ب حالي، كه فته ٺاهي حيرقه تي.

حظور: حازر.
 قوصور: كه م و كاسي، قوسيري، ناته واو.
 مه ولا په رست: خودي، خوا، خودا.
 جاما جه مالي: مه به ست لفر (جواني) به.
 سالڪ: رتبوار.
 ويصال: پٽڪ گهڻن، به پٽڪ گهڻن.
 روحدان: گيان فيدا.
 عه ينوليه قين: سه ر چاوهي راستي.

قه صير: ڪورت.
 بنه فشن: رهنكي په مهي، رهنكي بنه فشي.
 سولين: گولا سولين.
 غرق: نوقومبون.
 هادر: پٽڪ سه ر، دگافي ده.
 ٺه ندره: ٺه ندره ران، له ناو، دنا ف.
 سينه: مه به ست لفر (دل) ه.
 فتوه ت: چاڪي، باشي، (وه سفه بو ٿيساني چاڪ).
 ناظر: ته ماشه ڪه ر، تميشا ڪه ر.
 فه راسه: زانابي، هوشيار، زير هڪي.
 صاحب په و اج: كه سي به توانا.
 له چاچ: به هانه گرتن.
 تاراج و باج: تالان ڪردن و بردن، (باج: پيتاڪ، زهر بهي ٿيجباري).
 ٺه علميه ت: زانابي.
 په لوق: په لخاندين، نه هيشتن.
 شهوب: سوتان.
 شه قوه ت: ٿيش و ٿازاري.

***

حمد و شوڪر

حمد و شوڪري وي غه فوري، خوش دکت پٽويسته نوري
 ٺه دي قافيي طوري، ٺه و دزانت حيكمه تي
 حيكمه تا مه ولايي باقي، هه رتو موشتاقي ته لاقى
 ٺاه دلو پور ٿيشتاقي، بو ويصال و هضره تي
 نه پينڪا جاني بو جه للا، هضره تي عه رشي موعه للا
 ساعه تا روڙا ته سه للا، سين و عه ينا غه فله تي
 سين و عه ينا غه فله تي چوو، ٿيحتيا جا عوزله تي چوو
 ميم و قافا ديجه تي چوو، هم ري هه بو ڙ عوزله تي
 گهنگي من عوزله ته ده بو، دل ڙ بو شيني مه قه ر بو
 عوزله تي هنگي مه فهن بو، دا عه مه لکت سه فوه تي.

پٽويسته: لازمه.
 قافيي طوري: چيائي طور سيناء.
 ٿيشتاقي: شهوق، ٺارهو، هن، خه ريببون.

نوری بریفکی ئەصلی ئەو

یارەب ب حەقی صدیقی، ب نورا قەلبی رەفیقی
خارج بکە ی غیری، ژ بیم و خەوف و ضەیفەتی
ئەو ئەبویە کەری عەظیمە، صدیقی ئەبی کەریمە
یارەب ئەز موشتاقی ویمە، مەحروم نەکە ی مە ژمینەتی
یارەب ب حەقی عومەرکە ی، ب فاروقی موطەهەر کە ی
مە ژنورا وی بی بەهرە نەکە ی، ئەوی ب بینین ئاخەرەتی
یارەب ب حەقی عوئمان کە ی، پور حەیا و پور ئیمان کە ی
ب نورا عەرد و عەسمان کە ی، سەرفرازین بشەهادەتی
یارەب ب حەقی عەلی کە ی، ب مەولودەکی وەلی کە ی
ب سینەیی مونجەلی کە ی، بەحرا علوم و حیکمەتی
یارەب ب ئسمی ئەعظەم کە ی، ب ئەحمەدی موکەررەم کە ی
ب موسای و ب ئادەم کە ی، قویول بکە ی قی دەعوەتی
یارەب بناقی جەلیل کە ی، ب ئیبراہیمی خەلیل کە ی
ب نوح و پەببی جبریل کە ی، ب عیسای و مەلیاکەتی
یارەب ب حەقی ئەنبیاء، یارەب ب حەقی ئەولیا
یارەب ب حەقی ئەتقییاء، یارەب ب ئەهلی سوننەتی
یارەب ب حەقی قورئانی، یارەب ب ئەهلی ئیمان
بمەلائیکەتیت عەسمانی، خالی نەبن ژ خلمەتی
یارەب ب هەر چار ئیمام کە ی، ب شیخ جونەیدولھومام کە ی
ب موحیەلەدینی تەمام کە ی، عەبدولقادر و زورپەتی
یارەب ب حەقی کورسی کە ی، ب نورا عەرش و کورسی کە ی
ب حەقی جوملە وەلی کە ی، یا ناصری هەر نەصرەتی

یارەب تو موعین بەصیری، یارەب تو بحالی خەبیری
یارەب تو مورادا فەقیری، تو رەد نەکە ی بیگ ساعەتی
یارەب تو رەببی صەبوری، ئەو مسکینی ناڤ لی نوری
تو بخو سەتتار و غەفوری، قەت نەبینت فەضاحەتی
یارەب وی دایی و بابا، چەند براییو و ئەحبابا
هەم ئەقربا و ئەصحابا، داخل بکە ی ل جەننەتی
یارەب ب ئالیت رەسول کە ی، ب ئەصحابیت دەھ قبول کە ی
قی دوعایی تو قبول کە ی، بومە و جەمیعی ئومەتی
پاشی (هەزار و دوسەدی، چل کیم دو) چون ژفی عەدەدی
ژ پاشی دەورا ئەحمەدی، بەعنی ژ وەقتی هیجرەتی
بورین ئەو قەدەر سال و ماھ، لەو کەفتمە بەحرا گوناھ
مەدەد ل بەر دەرگاھی شاھ، یارەب بەدی سەعادەتی
طالبی لوظفی غەفوری، گومرەھی، رەنجی، نوری
وی ل نوسخا وی بەھوری، رۆژگارا هیجرەتی
ئەف نورییی بیمارە ئەو، بی مال و بی تیمارە ئەو
جان دادەیی سیمارە ئەو، جاد و هیلالا جەبەھەتی
جاد و هیلالا توز و رەش، زەھرا هیلالا دانە جەش
مەستی شەراب و داری دەش، مەخمورە ئەف دەر وەحدەتی
نوری بریفکی ئەصلی ئەو، بەلکی حوسەینی نەسلی ئەو
تیرا ل دلدا نەسلی ئەو، رەشتوزەکا ژ مەککەتی
جەمعا موحەکەم چون شەو، سال (هەشت سیی دانزە سەد)
بورین بقی رەسمی عەدەد، نەظم و بەیان قیصەتی.

رەفیق: ھاوڕی، هەڤال، دۆست.

بیم: ترس.

خەوف: ترس و خوف.

شعرا موبارهڪ (*)

يارهه تو غه ففاري مني، بي شك تو سه تتاري مني
 نه لحهق سزاواري مني، دهر بابي فاضل و ميننه تي
 ميننهت دهه بي با هر كه سي، فريادرسي هه رناكهي
 نوستادي چهر خا نه تله سي، نه ه له له با دهورانه تي
 نه ه له له با چهر خا برين، كي شان ه موددي همچنين
 هندي په رستي لي مه شين، تازي ل هندي نوبه تي
 هيقي دكت نوري وه رنگ، بشوت به ختي صافي ژ نهنگ
 دنيا په رستي جامي بهنگ، تيگهت شه رابا صفوه تي
 يا خالق و قه بيوم و حهق، نوري تو لي كه ي پور شه فقه
 مه سعود بتن وه قتي سه بهق، يارهه تو لي كه ي ره حمه تي
 نون و واو نهف نينشاكري، ريوايه تيت جمع كرى
 نسحهت ژ بونا ساكري، غافل نه بن ژ خلمه تي
 عه بددي كو نهف نينشاكري، موشتاقي عه بدولقادي
 مه ولود بريفكان ناخري، نيتوته ساكن موده تي
 عه بددي كو ناف لي نوريه، شعرا موبارهك گوتيه
 وه قتي زه مان لي بوريه، دوريو نه بيبي نومه تي.

(*) خونده فاني هيژا دناف في هه ليه ستي دا شيخ نوره ديني بريفكاني بخوه نيشان كره كو نه و ل
 گوندي بريفكان هاتيه سه ر دنيايي، وهكو دبي (مه ولود بريفكان ناخري)، هه روهها كو نه و دهه كي
 ل گوندي نيتوتي ژيايه (كو دكه فه نافه را بازيري دهوكي و گوندي بريفكا)، وهكو دبي (نيتوته
 ساكن موده تي). (زاهد بريفكاني)

سزاوار: لايق.

ميننهت دهه: خاوهني منهت كردن، كهوره.

فريادرسي: فريا كهوتن، نهجات دهر، يارمه تي دهر، بي به هاوارمان، په نا بو نينم.

چهر خا يه تله س: كهردون، فهلك.

له له با: دهوران، زه مان.

ضهيقهت: دل تنگي، بين تنگي.

موشتاق: نارهمه ند.

حياء: شهرم.

سينه: مه بهست لفر (دل) ه.

مونجه لي: كهوره.

وه لي: مروفي پاك، مروفي چاك و زور به نيمان.

ناصر: نهجات دار.

موعين: ناگه دار، ناگه هدار.

ره د: بي بهش كردن.

صه بور: به تاقهت، به حه وسه له.

فه ضاحهت: هه تك چون.

نه صحاب: هاوري.

چه ميغ: تهف، هه مي، هه موو، گشت.

كوناه: گوننه ه.

سه عادهت: خوشي، كهيف خوشي.

پاشي (هزار و دوسه دي، چل كيم دو) چون ژفي عه ده دي: دكه ۱۲۲۸ هـ.

گومره ه: سه ر لي شپواو.

پوژگار: دهور، زه مان، دهوران.

بيمار: نه خوش، نه ساخ.

تيمار: دهر مان كردن.

جان داده: يو نه و مردوه، شهيدا، عاشق.

چه ش: چيشتن، تامكرن، تامكرن.

مه ست: سه رخوهش، سه رخوش.

مه خمور: خومار، سه رخوش.

نه سل: ره گز.

سال هه شت سيي دانزده سه د: دكه ۱۲۲۸ هـ.

عه ده د: هه ژمار، ژماره.

نه ظم: چيكرن، نوسين، ناماده كرن، ريكوپيڪ كردن.

***

همچنين: هروهها .
 هندي پرستي: جوان پرستي .
 وهرنگ: بهو رنگه، بفي تاوايي، بهو جوړه .
 پرست: ستايشكردن .
 تازي: مهبست لفر (عرب).
 هندي: هيندي، (هند).
 جامي بهنگ: سرخوش، (بهنگ: حشيش).
 شهرابا صفوهتي: شرابي خوشهويستي .
 شففق: رحمي، بهناي به .
 مسعود: كهيف خوشي .
 سبهق: رابردو .
 ريوايهت: چيرانهوه، بهيان كردن .
 چه مع كرى: كومكرى، كو كرى .
 ساكر: غافل، سرخوش .
 موشتاق: نارزومهند .
 مهولود: لهدايك بووه .
 ساكن: نيشتهجي، نهلي نهوي، خلكي وي، دانيشتوي نهوي .
 موددهت: دهمهك، ماوهييك .

***

ميعراج نامه

سهييدى موختارى عالم، سهروهري نهولادى نادم
 نهف حهببوللاهه خاتم، مهبهطى نبوهتې
 وي ب لهفظا خوى موبارهك، شهرعى خو كويه تهدارهك
 دا خلاس بكت ب چارهك، زولم و جهورا نوممهتې
 گوه بدن عهبدى ذليله، روژهكي نهو جبرهئيله
 هاته نك نهبيى خهليله، پهيكى رهبيى عييزهتې
 هردوكا ميعراج ب شف بو، وي شفقى تارى و خهف بو
 موستهفا قورئان ت دهف بو، وي دخونت نايهتې
 جه ل سهر پشستا بوراقي، قاصدى وهصل و تهلاقي
 موستهفا بو نيشتياقي، چون دكت موهممهتې

عرد و عسمان بو طهواندن، ذولعهرشى واصلانندن
 حهق ب تهشريفى گههاندن، دا ببينت حهضرهتې
 مهترهبا قهوسى و قابي، نههرا فهصل و خيطايي
 حيكمهتا عيلم و كيتايي، حهق ب تهشريفى دهتې
 ههرجى فيايى هاته كار، حهق گوته وي ههشتى هزار
 ههفتى هزار سال بوهار، پاشى فهگر با خهلهتې
 بچافا ديبو وهجهي كهريم، دل دزاني شهئنى عهظيم
 پاشى ل جهناتولنهعيم، نازل تبو وي ساعهتې
 پهيكى خودى بو جبرهئيل، هاتي ب فهرمانا جهليل
 خوش شههرزا و هم دهليل، دگهل دهاته جهنهتې
 جهنهت همى وي سهحدكر، دائم دكر حهمد و شكر
 پاشى جهههم قهصد دكر، نهو بزانيت ههئنهتې
 دهركه ب بيك بيك سهكرن، پيکفه لههيب و ناگرن
 ژههفتا شهش بو كافرن، يادى جهى قى نومهتې
 جهى نوممهتا موختارى، هه چ ريبا و حهرا م خوارى
 نههلي كهبايىر بواري، نههاتيه سهه توبهتې
 ههرجى شفعا هت بو نهبيى، ل دونيايى بي توبه بي
 خهوفهك لقهلبى دا نهبيى، ترسا عهذاب و خهشيهتې
 روژا دچيته مهحشهري، پهنجاه هزار ب دهفتهري
 سالا دبورين مهدهري، ناکت شففيعى نومهتې
 وهقتى فهگهريا موستهفا، نهف حاله بومه ناشكرا
 ظاهر دبن نههلي خودا، مهعلومه نههلي شفقهوتې
 هندي ههنه ئينسان و جن، نهوعهك ل سهه دينى دچن
 نهو لائيقي رهحمى دبن، روژا گهرميبيى و حيرقهتې

نهوعی دووی د ظاهرن، پیکفه شهقی و کافرن
 گهر ئه و لسهر کوفرئ مرن، قهت نابین چو پهحمهتی
 نهوعی سیی مسلمانن، ئه و ظاهری ب ئیمانن
 روژی و نقیژ کارئ وانن، ظاهر دین به نیسبهتی
 ئەمما باطن ئه و کافرن، ئه و دئ ل سهر کوفرئ مرن
 ئه و قهنجییت وان دکرن، ژئ ناگرن نهفعییتهتی
 ههچی عهبدئ مسلمانن، شولا وی زولم و طوغیانن
 موعهییته ییک ژ وانن، ئه و کافره لسهکرهتی
 یا خالقئ قهییومی حهق، نوری تو لیکه ی پر شهفهق
 مهسعود بتن وهقتئ سهبهق، یاره ب بوی که ی شهفهقهتی
 وهکی کهسهک ته نهقییا، پاشی تهکه لوف بو چییه
 تهکه لوفنا مونا فقییه، مه علوم تبی بقی خهصلهتی
 مه علوم تبی ههروئ دهمی، فاحش تبی لنک عاله می
 غه مگین د فکر وئ غه می، خه سران دگهل نه دامه تی
 خواریا قه لب و زبانی، فه حشییا عه ییا خودانی
 هه رکه سه هک زو پی دزانی، باوهری که س پی نه تی
 نون و واو ئه ف ئینشا کری، زو زو ئه ف به بیت جه مع کری
 نسحه ت ژ بونا سا کری، غافل نه بن ژخیلمه تی.

مه هبهط: خاتهم.
 نبوهت: پیغمبه ر.
 ته دارهک: ناماده کرن، به یان، ریخستن.
 نه بی: پیغمبه ر.
 په یک: قاصد، نامه به ر.
 بوراق: شتیکه وهکو ئه سپ سه ری وهکو بنیام وایه.
 وهصل و نه لاق: به ییک گه یشتن و جیا بونه وه.
 طه واندن: گه یاندن به ییک.
 قهوسی و قابئ: (قاب قوسین)، شتیونیکه که له میعراج نامه هاتیه جیگاییکه وهکو په رده له بهینی خودا

و پیغمبه ر.
 نازیل: هاتن، گه یشتن.
 دهلیل: رهمنما، رابه ر.
 له هیب: بلئسه ی ناگر.
 که بائیر: گوناھی گه وره گه وره.
 شه قوهت: ئه هلی شه قاوهت، دهردی سه ری.
 باطن: نهینی.
 خه صله: عادهت، رهوش، کردار.
 نه دامهت: په شیمانی، پوشمانی.
 ساکر: غافل، سه رخوش.

***

گهلی یار و برادر

ئهی گهلی یار و برادر، گو ه بدن قئ نصحه تی
 گو ه بدیرن جومله ییکسه ر، وهرنه ریکا ئاخه ره تی
 وهرنه سه ر ریکا حه قیقته ت، ذیکر و ئه ورا دئ طه ریه ته ت
 حوکم و بورهان و شه ریه عه ت، دا بگه ه نه له ذه ته تی
 قیصه کی ئه ز دئ به یان که م، به حسی مه خلوقئ زه مان که م
 پیره می ر و هه م جوان که م، دا بزائن حیکمه تی
 هندی کو ئینسانئ پیرن، صاحبه حیرصا که شیرن
 وئ نه بن ته خمین و بیرن، وه ختی نه زعی سه کره تی
 سه کره تا شیده ده ت که ماله، نائیته فیکر و خه یاله
 ساعه تا دونیا به تاله، دا بکه فنه نیعمه تی
 گو ه نه دن نیعمه تا فانی، صه رف بکن بو عمرئ جانی
 حه یفه چوو عمرئ جوانی، تی نه دیتبو له ذه ته تی
 له زه ته دارولف نه نایه، غه فله تا نه فسا هه وایه
 له حظه یه ک ژعمرئ وی مایه، دئ شه خوتن شه ربه تی
 خه لک و ئه هلی قئ زه مانئ، تویه دارن ب ئه زمانئ
 دل ره شن شبه ی قه ترانی، ئه و ژ به ر مه عصیه تی

طالبی مالی حه پامن، تارکئی فهرض و صیامن
 دوژمنی نه هلی کی پامن، نه هلی ته کی و مزگه فتی
 تارکئی صهوم و صه لاتن، مانعی فطر و زه کاتن
 غافل بانگ و جه معاتن، دورکهن ژ ره حمه تی
 قانون و ریک په یادکرین، هشر و میزان ل بیرکرین
 بهرتیلی و په یادکرین، هواره ره بی عیزه تی
 طالبی دنیا مرارن، موپته لایب کس و کارن
 بی مـــه ژی و دین و هارن، دا بگه هنه دهوله تی
 مه جلسا وان نه رضه ک پیسه، نادیه جهه ک خه بیسه
 جهی شه پتانی خه بیسه، وهختی که یف و سوحبه تی
 سوحبه تا به یغ و شیرایه، دهخل و دان و چیل و گایه
 قونته رات و قه للابایه، ناکهن ترسا قیامه تی
 نینه وان ترسا خیطایی، وهختی دچنه ناف توپایی
 دی چهوا دن نهو جه وایی، جه وایا ره بی عیزه تی
 دی چکن لناف چار دیواری، مه سکنی دپشک و ماری
 بی هه قال و تهنگ و تاری، جهی حوزن و وهحشه تی
 هندی لاون نهو غورون، تابعی شه پتانی کورن
 فاعلی فسق و فـجـورن، دورن نهو ژ تهوبه تی
 عهقل و فهما وان به لاقه، قه سوه تی گرتی هناقه
 هه دگ پرن ههردو چاقه، داخو پاقین هه لکه تی
 جحیل و پیر نینه نه فکر، گو ه بدن نایات و نه خبر
 دا ببین نه بیی موختار، وهختی هیف و وهحشه تی
 حوزنییا بوچی وهناکه ی، ته رکا نه ولاد و براکه ی
 سه رسه رهوضا موسته فاکه ی، بییه کولی خزمه تی

سهه سه لام و سهه صه لات، ژ قادری موحیه له مات
 ژ بو فه خرو لکائینات، ل هه موو وهخت و ساعه تی
 ژ هجره تا خه یرو لئه نام، هزار و سی سهه سال ته مام
 بیست و شهش ژی به نیکرام، دانانا نه ظم و نصحه تی.

 گو ه بدین: گو ه بدن، راکرن.
 نیکر و نه واد: له فکری خودا دابون.
 له ذهت: خوشی و شادی.
 حیرصا که تیر: پر ب ناکه ه، زور ناکه دار.
 نه زعی سه کره تی: غه رغه را روحی، جیانه لآ له کاتی سه ره مهرک دا، غه رغه ری روح.
 شیده ت: زور.
 نیعمه تا فانی: مه به ست لقر (دو نیا).
 دارولفه ناء: دو نیا.
 شه ریته: شه راب.
 قه تران: رهش، (دهرمانه کی ره شه).
 صیام: روژی گرتن، روژیا.
 کیرام: کهوره.
 صه لات: نقیژ، نویژ.
 بهرتیلی: بهرتیل.
 موپته لا: توشبون، دوچار.
 نه رض: نهرد.
 نادی: مه پخانه.
 مه سکن: شوین، مال.
 حوزن و وهحشه ت: غه مبار و ترس.
 غورور: له خوبایی بون.
 قه سوه ت: سته م، زولم.
 هه لکه ت: تا هه ل و دهرفه تیک په یابکن.

***

نصحت

ئەي گەلى يار و برادر، گوھ بدن قى نصحتەتئ
 نصحتەتا من چى تره بووه ژخەزينا دولەتئ
 ئەف زەمان ئاخىر زەمانە، قەنج و صالح تئ نەمان
 فسق و زولما ئەول سەرمە، کەفتە بەحرا ظلەتئ
 کوپ دگەل بابئ نەيارە، دژمنا دايئ کچە
 خزم و پسمام ژ طەماعئ، نينه تاما موحبەتئ
 موحبەتا دىنى (غادنا)، ژ بو مە پيسىتییە
 نينه بەحسا شەرعئ ئەحمەد، نينه ترسا ئاخەرەتئ
 شەرع و دین لىک بەتال بو، مەفسەدى هاتە رەواج
 لەو کوپ و باب و بران، ژیک ناگرن ئومنییەتئ
 زالم و فاسق وەکو هاتین هەمو دئ بىژنە وى
 مەرحەبا ئەهلەن وەسەهلەن، سەبر و بەنا مە بتەتئ
 عالم و صالح وەكى هاتین، ئەنى لوا دبیت گری
 سوحبەتا وان دئ نەخوش بیت، پیکفە ژیتکەن نەفرەتئ
 مللەت و قەوم و عەشیران، عادەتا خو ژبیرکرن
 شیخ و سوفى و عالمان، هیلان سلوکا ئاخەرەتئ.

خەزینە: گەنجینە، سەرۆت و سامان.
 پسمام: کورمام، ئاموزا.
 موحبەت: ژهەف حەزکرن، مەحەببەت.
 غادنا: ژناف مەچوو، روى، نەما.
 مەفسەد: بەدى، خراب، فساد.
 رەواج: هاتە مەیدان.
 ئومنییەت: ئومئد.
 سلوک: رەوشت.

***

ئەبوبەکرئ شیبلى (*)

ئەف بەندەهئ شیبلى جەهان، لازم دقئ سەرپئ نەهان
 ظاهر بکم قوطبئ زەمان، داهون بزائن قیصەتئ
 شیبخەک هەبو غەوئئ دئ، ئینسان هەمی ژئ بون غەئئ
 نەدەهاتە خواب و خوردنئ، دائم ب تەرکا لەدزەتئ
 ناقئ ئەوى قوطبئ شەریف، شیبلى ئەبوبەکرئ ظەریف
 بیکسەر دبو وەک موضەعیف، دائم ب ترس و خەشیەتئ
 ئەصلئ طەریقا شیبخ چیه، ئەووەل ئەمیر و شاهیه
 شیبخ حاکمەک فارسیه، سولطان و میر و شەوکهتئ
 میرئ نەهاوندئ بو ئەو، شاهئ سەمەرقەندئ بو ئەو
 عەجەم هەمی د بەندئ ئەو، خوش خوش د گپرت حکمەتئ
 میرئ نەهاوند و عەجەم، تەشبیبەت حاتمە باکەرەم
 کەس لئ نەبو ئەندوھ وەغەم، ژ عەدل و فەضل و پەرحمەتئ
 رەحمەت هەبو بئ حەد لىک، چەندى مەزن چەندى کچک
 بوکەس نەدەهاتە کەرب و رک، ب ئیعتیدالئ طەبعەتئ
 ئەو شیبخ ئەبوبەکر کو میر، مسکین دلە صاحب فەقیر
 ترسا خودئ دائم ل بىر، خەلقو بگرن ژئ عیبەرەتئ
 ئەصل و بەيانا قیصەئئ، شیبلى مە شیبلى جادەئئ
 میر بو ب تەختى و جلوهئئ، روژبو ل سەر رەعییەتئ
 ئەف شیبخ ئەبوبەکرئ شەریف، زبیر دانە مسکین و ضەعیف
 فەرمان بەرى شاهئ لطف، قائم د ئەمرئ شیرعەتئ
 شیبخ بو خەلیفئ پادشاه، یەعنى شەهر بەغدادى ماھ
 قائمەقام بو جایگاھ، بو خاترئ خیلافەتئ

خوش دی فرمان و وزیر بو، وه کیلهک بی نه ظیر بو، شاه ل به غداد ئه میر بو، یه عنی شاهی میله تی میله تی ئیسلامی ناغه، ئه ل دنیا بی به لاقه خوش مهکان به غدادی ناغه، بو جهی سه لقه نه تی چونکی ئه و ته ختی ئیمام بو، خوله فاء وه جهی مه قام بو په به ری هه ر خاص و عام بو، دهر نیظاما شیره تی شیره تا می پرا لوی بو، مه رته با پیرا لوی بو قووه تا شیرا لوی بو، ل ناغ ئه رقا قووه تی قووه تا دائر لعیراق، سه ر ب سه ر ئیسلامی تیفاق وه کی به ندا خوش و ره واق، بو مه دین و مه ککه تی هیژ ئه بوبه کری مه می ربو، خوش دی فرمان و وزیر بو، وه وزیر شاه که بیر بو، هه رکه سه ک دی کت حاجه تی دنیا هه می قه صدا وییه، می ر هه مییا ئه و ناسییه هه رساله کو ئه و ماه نویه، می ر مه ته هاته حه ضره تی می ری نه هاوهند و عه جه م، یه عنی شاهی عالی عه له م به غداد موشه پر هف کر قه دم، بو دیتن و زیاره تی زیاره تا باخوی فه ره، می ری بی کوم و عه سه که ره دینی ژ فه رما چت دیره، لازم دبینت زه حمه تی قه صدا و وزیر شاه دکر، دانه به گ پر ره نگ ماه دکر عاله م ب خیر ئه و گاه دکر، حینا کو هاته روئی هه تی چهند ماه لنک و وزیر تما، بی حه د مه نا ه و مال تدا چو سه ر مه قامی ئه ولیا، صافییی صدقا نییه تی ئه و شیخ ئه بوبه کری که بیر، هندی لنک و وزیر و می ر که سدی و وزیر نه ده اته بیر، ب ئختیلاطا ئولفه تی

روژه کی وه زیری دی گو، ئه ی شاه ئه بوبه کری نه کو شیخه ک هه یه خورشیده رو، قوطبی جیهان و موده تی قوطبی زه مانئ ته که به ره، ولّاه ئیمامه ک ره به ره ناغ لی جونه یید و سه ره ره، سولطان و صاحب خلمه تی سولطان جن و ئیسییا، شه هبازی عه رش و کورسییا سه ریازی فه راقودسییا، که س نینه ژئ کت وه صفه تی که س نینه وه صفا شیخی بدت، چاغی نه ظر ل شیخی بکت جان و دلان لی ری دت، موشتا قی نور ا جه به ه تی موشتا قی نور ا شبهی رۆژ، ئه ف شیخ جونه ییدی سینه سوژ که ر لی نه ظه رکت ئه هلی رۆژ، دی بجیته نه هرا جه نه تی وه زیر و می ر قیکرا دچون، موشتا ق و هه م شه ییدا دچون نی زکی قوطب ولّاه دچون، حاشا نه بینت به ره که تی حاشا نه بینت سر ره کی، جه وه ره سه ده ف با دور زه کی شه هباز و شاهین قه دره کی، کی دیت دی بینت حهیره تی حهیره ت مو رادا سالکی، ئیلقائا وه جهی هالکی دائم لحه ضره تا مالکی، فانی دگه ل جه معییتی مورشدی نه ینک نماکر، جان و دل قیکرا جه لاکر بوبه کر پی موبته لاکر، عه کس راکیز جلوه تی عه کس و جلوا په هله وی کر، عاله ما مه خفی جه لی کر دی ل جهی شاه عه لی کر، سینه تی را جه ذبه تی شاه ئه بوبه کری مو کر پر ره م، گوت وه زیری توی موعه ظه م دیتنا شیخی خو ناده م، ئه ز ب ملکو حی کمه تی ده ست ژ دونیایی فه رستین، حه یفه ئه م دونیا په رستین ئه م ژ طاسا وی د مه ستین، چاکه ژیکن ته وه تی

دی شاه نهبوبه کړی وه کړ، قهصدا طه ريقی و ته ویی کړ
 دهستی خو ژ حکمه تی فه کړ، دست هافیته طه ريقه تی
 کنج و زه هب به لاف دکړ، کودا چا په ردارقی دکړ
 چه شمی دخوپر ئاف دکړ، ژ بهر گرین و خه شیه تی
 چو خیدمه تا شیخی و دگوت، شیخم هبیب جانم دست
 عشقاته روحا من دخوت، بومن عه یانکه خیدمه تی
 شیخ نهینکا ره بیی منه، دلخوشییا قه لبی منه
 خوش عیبره تا لبو منه، بو دل په ناهی عیبره تی
 خیدمه تا شیخ نختیارکت، سه فراه شیخ پدغه کارکت
 له رکه با مه جهری مه بارکت، دی قه بولکه م زحمه تی
 مه رکه با دارولبه قایه، هه روه کی شیخ دابیرایه
 چار و چه نکال وه فایه، ونه ما کن غایه تی
 تاراج و حوری سهر ب سهر، به لکی دی ل هوش و جگر
 قیکرا همی ئینانه در، قهت نختییاره ک ژئ نه تی
 قهت من نه مایه غیره ته ک، وللا ه نه کار و سیره ته ک
 رایه ک نه مایه شیره ته ک، هه ققا نمودا مه ژته تی
 مه تبوع تویی تابع ئه زم، بی نختییار و بی جه زم
 وه قتی تو له زکهی ئی بله زم، هه چی ریا شیخ تیغه تی
 شه رتی موریدی راستیه، شیخی ئیراده ت ده ستیه
 هندی کودل پی بیستیه، راسته بقی ئیراده تی
 نابت مورید رایه ک هه بت، فه رضه د شیخدا بهر زه بت
 دا روزه نا غه بیی قه بت، روده ت شهودا غه بیه تی
 شیخ ده رگه فانی بهر زه خی، دهستی ل ده رگی دوزه خی
 که عبینه روح بهر دا ره خی، وه جهی د عهینا که عبه تی

شیخ که عبه یا قیبالا منه، خوش نهینکا ره بیی منه
 من ئه و به سه هسبی منه، ئه و چیتره ژبو قیبله تی
 سهر د فرماناته کویه، دل به ری ئه مرئی ته هویه
 سهر ب سهر ره سما مه چویه، ره سم و کار و مه شیه تی
 حه ق وهیه شیخم شه ماله، یا جه مالا ذوجه لاله
 نه سخه یا کیبری چو خاله، وال نقیا جه بهه تی
 جه بهه تا وی شیخی شه ریف، عه کسا خودا وهندی له طیف
 وه جهی من مووه کی ضه عیف، ظاهر تبو ژ صوره تی
 په ردا شهودی رائیه، حینا کو من شیخ دیتیه
 بیکسهر وجودم مه حویه، فانی بوی ژ شه هاده تی
 مه جمه عا به حرا حه یاتی، مه رکه با موسا کو تاتی
 یوشه ع و خضری قه تاتی، طالینه جه معییه تی
 جه معییه تا صاحب دلا، ئه صل و وصولا واصلا
 نابت ته مام و کاملا، ئیللا ب جه معا وه صله تی
 وه صله تا شیخ و مریدا، فه ربو لعاقل و ره شیدا
 ئی گه لی قه نج و سه عیدا، قه نج بکن سه معییه تی
 شوله ک هیه تیفاقیه، شه رتی موریدی راستیه
 وه عده ی دگه ل شیخ گوتیه، فه رضه ب چن بکن خدمه تی
 سولطان جونهیدی بی میثال، سه حکر ژ بو به کړ سوئال
 شیخ گوت ته فه یوق بو هه فال، دابه ر جه نا حا نسبه تی
 ئه وول ته صه رروف تی دکړ، باطن صه فاندی چی دکړ
 هیقنی و کیمیا لی دکړ، بومه دی شوت ژ غه فله تی
 ئافیته بیرکا که وئهری، ده رکر برین ب نشته ری
 فکرا دنی ژئ چو ده ری، دل کریه باغی جه ننه تی